

Na osnovu Amandmana LXXXII tačka b) st. 5. i 6. na Ustav Republike Srpske, člana 115. Ustava Republike Srpske i člana 60. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 104/11 i 92/12), Vijeće za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske, na sjednici održanoj 11. avgusta 2016. godine, d o n i j e l o j e

O D L U K U

Utvrđuje se da Zakonom o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 13. jula 2016. godine, nije povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

O b r a z l o ž e n j e

Predsjedavajuća Vijeća naroda Republike Srpske dostavila je 28. jula 2016. godine Ustavnom sudu Republike Srpske - Vijeću za zaštitu vitalnog interesa (u daljem tekstu: Vijeće) akt broj: 03.1/I-348/16 od 28. jula 2016. godine kojim se, saglasno zahtjevu Kluba delegata bošnjačkog naroda, traži utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 13. jula 2016. godine. Uz navedeni akt dostavljen je predmetni zakon, Odluka o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda broj: 03.2-5-113/16 od 22. jula 2016. godine i obrazloženje ove odluke broj: 03.2-5-113/16-1 od 22. jula 2016. godine. U aktu predsjedavajuće Vijeća naroda se navodi da je Narodna skupština Republike Srpske na Osamnaestoj posebnoj sjednici, održanoj 13. jula 2016. godine izglasala Zakon o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj, broj: 02/1-021-858/16, te je, saglasno Amandmanu LXXXII na Ustav Republike Srpske, ovaj zakon dostavljen na razmatranje Vijeću naroda Republike Srpske. Klub delegata bošnjačkog naroda je pomenutim aktom odlučio da pokrene proceduru zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda, jer smatra da je ovim zakonom povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda. S obzirom na to da Vijeće naroda Republike Srpske nije postiglo saglasnost svih klubova povodom predmetnog zakona, kao ni Zajednička komisija Narodne skupštine i Vijeća naroda, pitanje je proslijeđeno Ustavnom sudu Republike Srpske - Vijeću za zaštitu vitalnog interesa da odluči da li je Zakonom o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj, povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Odlučujući o prihvatljivosti zahtjeva, Vijeće je na sjednici održanoj 1. avgusta 2016. godine donijelo rješenje broj UV-8/16 kojim je utvrđeno da je prihvatljiv zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske za utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 13. jula 2016. godine. Vijeće je, naime, utvrdilo da su ispunjene procesne pretpostavke za prihvatljivost zahtjeva, cijeneći činjenice da je obavještenje o pokretanju postupka za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa ovom vijeću dostavila predsjedavajuća Vijeća naroda Republike Srpske, da je za odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa glasalo svih osam prisutnih članova Kluba delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda, da se o

navedenom zahtjevu bošnjačkog naroda glasalo po proceduri za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, te da nije postignuta saglasnost svih klubova u Vijeću naroda, kao ni saglasnost Zajedničke komisije Narodne skupštine i Vijeća naroda.

Saglasno članu 50. stav 2. i 3. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 114/12 i 29/13), Vijeće je 1. avgusta 2016. godine, Klubu delegata srpskog naroda i Klubu delegata hrvatskog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske, kao i Narodnoj skupštini Republike Srpske dostavilo na odgovor pomenuto rješenje o prihvatljivosti zahtjeva Kluba delegata bošnjačkog naroda.

Klub delegata srpskog naroda i Klub delegata hrvatskog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske nisu dali odgovor na rješenje o prihvatljivosti zahtjeva.

U odgovoru koji je na rješenje o prihvatljivosti zahtjeva Kluba delegata bošnjačkog naroda dostavila Narodna skupština Republike Srpske, pored ostalog, navedeno je da predmetni zahtjev i sa formalnog i materijalno-pravnog aspekta nije utemeljen na Ustavu Republike Srpske, odnosno da Zajednička komisija zbog nedefinisanja prijedloga amandmana na Zakon faktički nije imala predmet rasprave i usaglašavanja, te poziva na odgovor na rješenje o prihvatljivosti koji je dat u predmetu ovog suda UV – 2/11. Osnov za osporeno normiranje je, kako se u odgovoru dalje navodi, sadržan u članu 3. Ustava, prema kojem Republici pripadaju sve državne funkcije i nadležnosti osim onih koje su Ustavom Bosne i Hercegovine izričito prenesene na njene institucije, u tački 9. Amandmana XXXII na Ustav, prema kojem Republika uređuje i obezbjeđuje, između ostalog, prikupljanje statističkih i drugih podataka od opšteg interesa i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava kojom je utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske, između ostalog, donosi zakone. Pored toga, ističu da je zakonodavac predmetnim zakonom u opštem interesu na jedinstven način uredio materiju objavljivanja pouzdanih i metodološki ispravnih podataka iz popisa sprovedenog 2013. godine za teritoriju Republike Srpske. Smatraju, takođe, da Vijeće naroda Republike Srpske, zahtjevom za preispitivanje pozitivnog zakonodavstva u smislu njegove usklađenosti sa Ustavom Republike Srpske, odnosno sa Ustavom Bosne i Hercegovine, izlazi iz okvira Ustavom definisanog djelokruga i da se Zakonom o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj ne povređuju vitalni nacionalni interesi niti jednog konstitutivnog naroda. Iz navedenih razloga predlažu da se zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa kojim se osporava Zakon odbije kao neosnovan.

Osporenim Zakonom o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj uređuje se način obrade i objavljivanja rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine na teritoriji Republike Srpske (član 1). Odredbama Zakona je propisano: da rezultate popisa objavljuje Republički zavod za statistiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Zavod) prema Programu obrade podataka (član 2); da Program obrade podataka donosi Zavod nakon što Prijedlog programa prethodno razmotri i usaglasi Popisni biro Republike Srpske, da se Programom obrade podataka uređuju način obrade podataka i sadržaj obradnih tabela, te da će Programom obrade podataka donijeti Zavod u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 3); dok će se rezultati popisa objaviti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 4); da je Zavod obavezan da Narodnoj skupštini Republike Srpske podnese izvještaj o izvršavanju poslova i zadataka u vezi sa

realizacijom popisnih aktivnosti i objavljivanjem rezultata popisa (član 5); da Ministarstvo finansija vrši upravni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega (član 6); te da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske" (član 7).

U postupku ocjenjivanja da li je osporenim Zakonom o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj došlo do povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda, Vijeće je imalo u vidu da je tačkama 8. i 9. Amandmana XXXII na Ustav Republike Srpske, kojim je zamijenjen član 68. Ustava, utvrđeno da Republika uređuje i obezbjeđuje, između ostalog, osnovne ciljeve i pravce demografskog i socijalnog razvoja, politiku i mjere za usmjeravanje razvoja, te prikupljanje statističkih i drugih podataka od opšteg interesa, kao i odredbu člana 70. stav 1. tačka 2. Ustava kojom je utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske, između ostalog, donosi zakone.

Vijeće je takođe imalo u vidu da je zaštita vitalnih nacionalnih interesa konstitutivnih naroda utvrđena članom 70. Ustava, koji je dopunjen Amandmanom LXXVII na Ustav Republike Srpske, kao princip zaštite određenog kruga kolektivnih prava, kao što su ostvarivanje prava konstitutivnih naroda da budu adekvatno zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim organima vlasti, identitet jednog konstitutivnog naroda, ustavni amandmani, organizacija organa javne vlasti, jednaka prava u procesu donošenja odluka, obrazovanje, vjeroispovijest, jezik, njegovanje kulture, tradicije i kulturno nasljeđe, teritorijalna organizacija, sistem javnog informisanja i druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa ukoliko tako smatra 2/3 jednog od klubova delegata konstitutivnih naroda u Vijeću naroda. Pored toga, u konkretnom slučaju relevantna je i odredba člana 5. stav 1. alineja 2. Ustava, kojom je utvrđeno da se ustavno uređenje Republike temelji na obezbjeđivanju nacionalnih ravnopravnosti i zaštiti vitalnih nacionalnih interesa konstitutivnih naroda.

Razmatrajući ovaj zahtjev Vijeće je, prije svega, konstatovalo da je u Obrazloženju koje je dostavljeno uz Odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda navedeno da Klub delegata bošnjačkog naroda smatra da sadržaj Zakona o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj predstavlja pitanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u smislu Amandmana LXXVII na Ustav Republike Srpske. Kao razloge zbog kojih smatraju da predmetni Zakon u cjelini povređuje njihove vitalne nacionalne interese, pored ostalog, navode: da se time preuzimaju državni prerogativi, jer je uređenje pitanja popisa stanovništva, domaćinstava i stanova, shodno čl. I/1, III/5.a) i IV/4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, u isključivoj nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine; da entitetski zakon, po principu hijerarhije, treba da proizlazi iz državnog zakona; da pitanje predmetnog popisa predstavlja uslov za prijem BiH u članstvo Evropske unije; da je vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda članstvo BiH u Evropskoj uniji; da je osporenim uređenjem pitanja programa i metodologije obrade podataka omogućeno razmatranje podataka iz zemalja okruženja: Republike Srbije, Republike Hrvatske i Crne Gore, ali ne i drugih zemalja okruženja u kojim participiraju Bošnjaci, što dovodi do diskriminacije Bošnjaka; te da osporeno normiranje nije u saglasnosti sa članom 18. Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 34/02) i Odlukom o usvajanju Jedinog programa obrade podataka popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine

("Službeni glasnik BiH" broj 38/16).

Polazeći od navedenih odredbi Ustava i Zakona o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj, te uzimajući u obzir odgovor Narodne skupština Republike Srpske na rješenje o prihvatljivosti zahtjeva Kluba delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske, Vijeće je ocijenilo da normiranjem kao osporenim Zakonom nije povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Vijeće je, prije svega, utvrdilo da zahtjevom Kluba delegata bošnjačkog naroda, kao i navodima iz dostavljenog obrazloženja, nije ukazano na povredu nijednog od prava zajamčenog članom 70. Ustava, koji je dopunjen Amandmanom LXXVII na Ustav Republike Srpske. Naime, odredbe Zakona o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj se, prema ocjeni Vijeća, ne odnose na pripadnike nijednog konstitutivnog naroda pojedinačno, niti diskriminišu ili favorizuju pripadnike nekog od ovih naroda. Dakle, predmetni Zakon, odnosno njegove odredbe ne sadrže nacionalne odrednice, niti omogućavaju nadležnom organu, tj. Republičkom zavodu za statistiku Republike Srpske i Popisnom birou Republike Srpske različito postupanje prilikom obrade i objavljivanja rezultata popisa 2013. godine za teritoriju Republike Srpske. Vijeće je ocijenilo da je Klub delegata bošnjačkog naroda, navodeći razloge zbog kojih smatra da se Zakonom o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj, povređuje vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda, u suštini, iznio pretpostavke o elementima Programa obrade podataka, načinu obrade podataka i sadržini obradnih tabela, odnosno budućoj primjeni osporenog Zakona, što ne može biti predmet ocjene u ovom postupku. Takođe, navodi kojima se ukazuje na prekoračenje nadležnosti zakonodavnog organa, princip hijerarhije opštih pravnih akata, te potencijalno članstvo BiH u Evropskoj uniji, ne mogu biti predmet ocjene u postupku pred ovim vijećem, već eventualno, u postupku apstraktne ocjene ustavnosti.

Pored toga, zahtjev za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa Vijeće može ocjenjivati samo u odnosu na odredbe Ustava Republike Srpske kojima su definisani vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda, kao i postupak pred ovim vijećem za njegovu zaštitu, te, stoga, pozivanje podnosioca zahtjeva na odredbe Ustava Bosne i Hercegovine, Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 34/02), te na Odluku o usvajanju Jedinog programa obrade podataka popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine ("Službeni glasnik BiH" broj 38/16) nije od značaja za odlučivanje u ovom predmetu.

Saglasno navedenom, Vijeće je ocijenilo da osporeni Zakon o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj ne predstavlja povredu vitalnog nacionalnog interesa nijednog konstitutivnog naroda, u konkretnom slučaju bošnjačkog konstitutivnog naroda.

Na osnovu izloženog Vijeće je odlučilo kao u izreci ove odluke.

Ovu odluku Vijeće za zaštitu vitalnog interesa donijelo je u sastavu: predsjedavajući Vijeća Milenko Arapović, predsjednik Ustavnog suda mr Džerard Selman i sudije: Vojin Bojanić, Amor Bukić, Zlatko Kulenović, prof. dr Duško Medić i Irena Mojović.

Broj: UV-8/16
11. avgusta 2016. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
Vijeća za zaštitu vitalnog
interesa

Ustavnog suda Republike
Srpske
Milenko Arapović, s.r.